

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: V. Y.**, zastoupen JUDr. Pavlem Roubalem, advokátem, se sídlem Klatovy, Čs. legií 172, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 7. 2004, č. j. 60 Az 38/2004 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 38/2004 - 34 ze dne 30. 7. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 3022/VL - 10 - P25 - 2003 ze dne 28. 1. 2004, kterým bylo rozhodnuto o tom, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud nesprávně hodnotil zjištěné skutečnosti a vyvodil z nich nesprávné právní závěry. Vedle toho dle stěžovatele nejsou závěry krajského soudu přezkoumatelné. Ze skutečností jím v průběhu správního řízení uváděných je evidentní, že byl bezdůvodně vydírán mafií a státní zřízení v zemi jeho původu

nezaručuje prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení dostatečnou ochranu. Stěžovatel o pomoc policii nepožádal, neboť člověk, od něhož si stěžovatel půjčil peníze a který jej pak vydíral, má na policii kontakty. Ve stěžovatelově případě nebyly zjišťovány konkrétní okolnosti, správní orgán postupoval povrchně a spokojil se pouze s obecnými informacemi. Krajský soud pak rozhodl, aniž by z jeho rozhodnutí vyplývalo, jaké učinil závěry. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, přitom zároveň navrhuje, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti její důvodnost popírá. Vyhrůžování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí žalovaného, vyplývá, že politický systém daného státu dává možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, přitom tyto skutečnosti nebyly ve správním řízení vyvráceny. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zejména zjistil, že stěžovatel již od počátku správního řízení před žalovaným uváděl, že mu v zemi jeho původu vyhrožují „mafíáni“, od nichž si půjčil peníze a ve lhůtě vrátil jen polovinu dlužné částky. Zemi svého původu tedy stěžovatel opustil z toho důvodu, že měl problémy se splácením dluhu a z toho vyplývající obavy z pronásledování ze strany příslušníků tamní „mafie“. Žalovaný dospěl ve správním řízení k závěru, že tyto důvody nejsou těmi, pro které by měl být stěžovateli azyl udělen, a v tomto směru vydal dne 28. 1. 2004 své rozhodnutí. Jak Nejvyšší správní soud dále zjistil z obsahu soudního spisu, stěžovatel toto rozhodnutí napadl žalobou, ve které namítal tatáž pochybení žalovaného, jaká nyní namítá v kasační stížnosti, poukazoval na skutečnost, že na policii se neobrátil z důvodu kontaktů vyděračů právě na policii, a namítal obecné posuzování stěžovatelových problémů. Krajský soud však stěžovatelovu žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 20. 9. 2004, ten jej napadl kasační stížností dne 30. 9. 2004.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti s ohledem na uplatněné kasační důvody, pak stěžovatel formálně sice uvádí kasační důvody podávané z § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., svá tvrzení pod tato jednotlivá ustanovení však nesubsumuje. Podle obsahu kasační stížnosti tedy Nejvyšší správní soud dovodil, že uplatňuje-li stěžovatel námitky proti rozhodnutí žalovaného, jde o kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., přitom z tohoto kasačního důvodu je kasační stížnost přípustná, neboť tytéž námitky již stěžovatel uplatňoval v řízení před krajským soudem. Dále stěžovatel podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, neboť z něj dle stěžovatele nevyplývá, jaké soud učinil závěry. I tato námitka je přípustná. Nad rámec shora uvedeného Nejvyšší správní soud z obsahu kasační stížnosti dovodil i kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a sice v té části, kde stěžovatel zpochybňuje hodnocení zjištěných skutečností krajským soudem, neboť stěžovatel tu míří na podstatu posouzení právní otázky splnění podmínek pro udělení azylu.

Nejvyšší správní soud, zásadně vázán podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. rozsahem kasační stížnosti a jejími důvody, kasační stížností napadený rozsudek přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o námitku směřující do posouzení právní otázky splnění podmínek pro udělení azylu (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy by šlo tehdy, pokud by soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo pokud by aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil by se nesprávnosti při výkladu. Pokud krajský soud opřel zamítnutí stěžovatelovy žaloby o to, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu byl vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, použil správný právní předpis a správnou právní normu a nesprávnosti se nedopustil ani při interpretaci. Opírá-li totiž stěžovatel svoji žádost o udělení azylu toliko o své potíže se soukromými osobami - „mafíány“ vymáhajícími po stěžovateli jeho dluh vůči nim, aniž by se obrátil na orgány v zemi svého původu, které by mu takovou pomoc mohly poskytnout, a tuto skutečnost ostatně výslovně potvrzuje i v kasační stížnosti, pak nejde o pronásledování ze strany státu, ať již přímé či nepřímé, a důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nemohou být splněny. Nemůže být rozhodující stěžovatelovo přesvědčení, že jeho věřitelé („mafíáni“) mají na policii kontakty. Pokud tedy stěžovatel v průběhu správního řízení před žalovaným výslovně poukázal na obavy ze soukromých osob, pak za situace, kdy v řízení před žalovaným stěžovatel ani nepoukázal na to, že by ze strany státních orgánů v zemi jeho původu vůči němu byly uskutečněny úkony, které by ohrožovaly jeho život nebo jeho svobodu, ani že by vůči němu byla činěna opatření působící psychický nátlak nebo opatření obdobná, použil krajský soud správný právní předpis, v jeho rámci správnou právní normu, přitom jím podaný výklad Nejvyšší správní soud aprobuje. Pokud bylo stěžovateli vyhrožováno ze strany soukromých osob, pak nemůže jít o pronásledování ze strany státu za situace, kdy se stěžovatel na příslušné orgány v zemi svého původu ani neobrátil. Podmínka pronásledování, jak je podávána z § 2 odst. 6 zákona o azylu, a tím i podmínka pro udělení azylu, by mohla být totiž splněna pouze tehdy, pokud by stěžovateli z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebyla poskytnuta ochrana ze strany domovského státu, bylo by však navíc rozhodné, zda tato ochrana byla v daném případě potřebnou a zda stěžovatel hodlal této ochrany také fakticky využít. V takovém případě by rozhodným důvodem pro udělení azylu mohla být skutečnost, že stěžovatel je vystaven útokům ze strany soukromých osob, dožaduje se ochrany u příslušných orgánů v zemi původu a tyto orgány mu ochranu neposkytnou, přitom neposkytnutí ochrany by mělo přímou souvislost s uplatňováním politických práv a svobod stěžovatelem nebo se stěžovatelovou rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů stěžovatelem. Nic v tomto směru stěžovatel v řízení před žalovaným netvrdil. Pro posouzení věci však je pro Nejvyšší správní soud podstatnou i ta skutečnost, že stěžovatel v průběhu řízení netvrdil ani to, že by útoky, na které poukazoval, byly proti němu vedeny z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Krajský soud tedy konstatací tohoto závěru při posuzování právní otázky důvodů pro udělení azylu nepochybil. V rozsudku krajského soudu sice chybí úvaha v tom směru, proč nemohla uspět stěžovatelova námitka nesouhlasu s rozhodnutím o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, kterou bylo možno z obsahu žaloby dovodit, tato skutečnost však na zákonnosti jeho rozsudku ničeho nemění. Pokud by se totiž krajský soud v rozsahu, v jakém lze úvahu žalovaného ve vztahu k aplikaci § 14 zákona o azylu přezkoumat, touto otázkou zabýval, nemohl by dospět k jinému závěru, než který z napadeného rozsudku vyplývá. Určující

je již shora uvedené, a sice, že stěžovatelův jediný argument pro udělení azylu spočíval ve tvrzení obav z věřitelů bez využití právních prostředků ochrany stěžovatele v zemi jeho původu. V těchto právních otázkách tedy krajský soud použil správný právní předpis a v jeho rámci správnou právní normu, přitom nesprávnosti se nedopustil ani při výkladu. Z těchto důvodů nelze první ze stěžovatelových námitek přisvědčit.

Pokud jde o rozsah dokazování, jak jej stěžovatel nyní zpochybňuje, ani v této námitce nemůže být stěžovatel úspěšným. Dokazování provedené žalovaným bylo determinováno právě tvrzeními stěžovatele ohledně důvodů, pro které žádal o udělení azylu. Z kasační stížnosti nevyplývá, jaké konkrétní dokazování měl žalovaný ve stěžovatelově případě provádět, tj. jak konkrétněji měl zjišťovat stěžovatelovu situaci. Právní prostředky ochrany v zemi stěžovatelova původu existují a nepokusil-li se jich využít, pak bylo pro žalovaného dostatečně zřetelným, že důvod spočívající pronásledování ze strany státu, jak již Nejvyšší správní soud shora podal, nemohl být splněn. Za situace, kdy stěžovatel žádné konkrétní návrhy na doplnění dokazování neučinil a stěžovatelova tvrzení potřebu dalšího dokazování nevyvolala, nebylo třeba další dokazování provádět. Ani této stěžovatelově námitce nelze přisvědčit; i krajský soud se touto námitkou, jež byla uplatněna již v řízení před ním, zabýval dostatečně a dospěl ke správným závěrům.

Ani poslední stěžovatelova námitka spočívající ve tvrzení, že z napadeného rozsudku nevyplývá, jaké soud učinil závěry, není důvodná. Z napadeného rozsudku vyplývá zcela zřetelně účel zákona o azylu, nezbytnost prokázání pronásledování ze strany státu a stěžovatelovo nevyužití právních prostředků ochrany v zemi jeho původu. Z napadeného rozsudku je také zřejmé, že právě nesplnění podmínek pronásledování ze strany státu a nevyužití právních prostředků ochrany v zemi stěžovatelova původu, jak vyplývá již ze samotných prohlášení stěžovatele učiněných ve správním řízení, je skutečnost, pro kterou nemohl být stěžovatel v řízení o udělení azylu úspěšným (str. 4 napadeného rozsudku). Stejně tak je z rozsudku zřejmé, jaké důvody vedly krajský soud k tomu, že nepřisvědčil námitce ohledně rozsahu dokazování, jak je žalovaný vedl (str. 5 napadeného rozsudku). I úvahu krajského soudu ohledně skutečného stěžovatelova důvodu k podání žádosti o udělení azylu, podle níž základním důvodem byla snaha o legalizaci stěžovatelova pobytu, když o azyl požádal až po uplynutí doby téměř jednoho roku od opuštění země svého původu a poté, kdy stěžovatel obdržel správní vyhoštění, považuje Nejvyšší správní soud za legitimní.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení všech stěžovatelem řádně uplatněných námitek uzavírá, že v posouzení právních otázek krajským soudem neshledal nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí, neshledal vady řízení před žalovaným, pro které by měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit, ani neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak,

že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu